

[Hænrø]

ske oppositionspolitikere af forskellig politisk farve, men også repræsentanter for Cortes, har over for et af Europarådets udvalg og over for offentligheden redegjort for deres syn på Spaniens demokratiske fremtidsmuligheder. De vesteuropæiske lande kan være med til at fremme den demokratiske udvikling, som så småt er begyndt i Spanien.

Danmark bør i EF og i Europarådet virke for, at Vesteuropa tager den spanske regering på ordet i dens hensigtserklæring om, at den ønsker, at Spanien skal tilpasse sig vesteuropæisk styreform. Vi bør hilse sådanne erklæringer velkommen og på en ganske vist uprovokerende måde over for Spanien redegøre for, hvilke konsekvenser vi mener en sådan hensigtserklæring bør have for Spaniens indre udvikling.

Vi kan ikke slå os til tåls med et pseudo-demokrati i Spanien, men må fastholde behovet for, at der foregår et demokratisk brud med den hidtidige styreform, nødvendigheden af en ny grundlov og frie valg, hvori alle partier inklusive Spaniens kommunistiske parti kan deltage. Vi må med henblik på Spaniens fremtidige integration i det vesteuropæiske samarbejde opfordre den spanske regering til at udarbejde en for den selv forpligtende tidsplan for de indre demokratiske reformer, den erklærer at ville gennemføre.

Et af de første skridt, der bør tages, er en generel amnesti for politiske fanger og gennemførelse af en almindelig forenings- og ytringsfrihed. Kun ved at fremlægge en rimelig tidsplan, der i løbet af nogle år kan føre til frie valg, vil man efter min mening undgå en blodig konfrontation mellem regering og opposition, og de bærende kræfter i den spanske opposition, borgerlige, kristelige demokrater, socialister, kommunister, står sammen om det mål at gøre Spanien til et vesteuropæisk demokrati. Jeg har stor tillid til den spanske oppositions politiske modenhed og dens faste vilje til at bygge bro over den afgrund, der blev skabt i borgerkrigens år.

Situationen i Portugal synes at have stabiliseret de moderate kræfters indflydelse. De militære magthavere er nu mere indstillet på at overdrage de civile politikere magten. Denne udvikling, der vil føre Portugal ind i et fuldt vesteuropæisk samarbejde, forhåbentlig da, må hilses med den største tilfredshed. Perioden indtil afholdelsen af de første valg i år til

landets lovgivende forsamling bliver meget vigtig. De grupper, der blev stækket i deres magt gennem de moderates konsolidering, vil formodentlig udnytte Portugals økonomiske vanskeligheder, ikke mindst prisstigninger på fødevarer, til at skabe social og politisk uro, der kan påvirke de kommende valg.

Hvis Danmark bilateralt eller EF ved at give Portugal fødevarerhjælp og anden øjeblikkelig hjælp kan skaffe den portugisiske regering større arbejdsro i tiden op til valget og i den første tid efter valget, så bør vi ikke tøve et eneste øjeblik.

Jeg vil i den forbindelse spørge regeringen, om den har modtaget henvendelser fra den portugisiske regering om bl. a. fødevarerbistand, og om regeringen selv agter at søge kontakt med den portugisiske regering om et eventuelt behov for øjeblikkelig dansk bistand til Portugal. Når den portugisiske udenrigsminister, Antunes, som nævnt i pressen kommer på besøg i Danmark i næste måned, håber jeg, at regeringen ikke vil lade ham rejse hjem med tomme hænder, men med vished om, at Danmark vil hjælpe det unge demokrati på den iberiske halvø på en kontant måde, ikke mindst i den øjeblikkelige situation, men selvfølgelig også på længere sigt.

Det fundamentale spørgsmål for Danmarks og EFs Mellempolitik er, hvorvidt vi fortsat går ind for Israels ret til at bestå. Truslen imod Israels eksistens kommer i første række fra de arabiske stater og kun indirekte fra palæstinenserne, idet disse på forskellig måde er blevet brugt og, må vi sige, misbrugt af arabiske stater som instrument i disses kamp imod staten Israel. Vi ser med medfølelse på de palæstinensiske flygtninges situation og har gennem FNs organisationer hjulpet dem med at overleve. Nabostaterne derimod har ikke altid vist tilstrækkelig vilje til at indpasse dem i det almindelige samfundsliv. Ansvar for, at der i dag fortsat består et alvorligt palæstinensisk problem, må derfor placeres både hos de arabiske stater og hos Israel. Det må være begge disse parter, der i fællesskab gennem forhandlinger må sikre palæstinenserne bedre vilkår.

Den 10. november 1975 vedtog 72 lande i FNs generalforsamling, at sionisme er en form for racisme, og eftersom sionisme er grundlaget for staten Israel, er dette ensbetydende med en dødsdom over Israel. Det samme er FN-organers anerkendelse af PLO som eneste repræsentant for palæstinenserne, idet PLO som en-